

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/211/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8613204764
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8613204764.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Zlaty Simkovej a JUDr. Karola Krochtu v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Údernícka 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Údernícka 5, 851 01 Bratislava, proti žalovaným: 1. F. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX M. P. XX, 2. U. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX M. P. XX, 3. U. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX U. 1, o zaplatenie 3.663,66 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Svidník č. k. 2C/280/2013-167 zo dňa 22.02.2016 takto

rozhodol:

Po t v r d u j e rozsudok v napadnutej časti, t.j. vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania.

Žalovaným v 1., 2. a 3.rade náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovaným v 1.až 3.rade povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 60,88 Eur s 8,75 % úrokom z omeškania ročne od 5.8.2012 do zaplatenia a úrok z omeškania v sume 185,68 Eur, všetko v 5,- Eur mesačných splátkach počnúc dňom právoplatnosti rozsudku až do úplného vyrovnania pod následkom straty výhody splátok, pričom splnením jedným z odporcov zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť plnenia u ostatných odporcov. Druhým výrokom II. konanie o sume 280,- Eur zastavil. Tretím výrokom III. v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a štvrtým výrokom IV. žalovaným v 1.až 3.rade uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi trovy konania v sume 243,39 Eur na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Tomáš Kušnír, s.r.o. do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Svoje rozhodnutie právne súd prvej inštancie odôvodnil ust. § 39, § 52 ods.2, § 524 ods.1, § 526 ods.2, § 546 a § 548 Občianskeho zákonníka, ust. § 303, § 306, § 497, § 502 ods.1 a § 503 ods.1 až 3 Obchodného zákonníka.

3. Súd prvej inštancie konštatoval, že vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu (Slovenská sporiteľňa a.s.) a žalovanými v 1. a 2. rade bol založený záväzkový vzťah a to zmluvou o splátkovom úvere č. 0620655112 zo dňa 19.12.2003. Na základe predmetnej zmluvy právny predchodca žalobcu poskytol žalovaným v 1.a 2. rade úver vo výške 215.000,- Sk (7.136,69 Eur) s výškou úrokovej sadzby 9,3 % ročne. Tento úver sa žalovaní v 1. a 2. rade zaviazali splácať mesačnými splátkami vo výške 2. 830,- Sk (93,94 Eur) vždy k 20. dňu v mesiaci. Splatnosť prvej splátky bola dňa 20.1.2004 a splatnosť poslednej splátky dňa 20.11.2013. Poskytnutý úver bol úverom účelovým, pričom účelom úveru bola kúpa bytu a jeho rekonštrukcia. To je zrejmé jednak z vyznačeného účelu v časti "predmet zmluvy" ako aj bodu II. ods. 5 zmluvy o úvere, podľa ktorého bol dlžník povinný doručiť veriteľovi v lehote 6 mesiacov od poskytnutia úveru listiny preukazujúce účelovosť pod hrozbou

zmeny výšky úrokovej sadzby (bod II. ods. 6 zmluvy o úvere). Vzhľadom na túto účelovosť úveru nebolo možné posudzovať predmetný úver ako úver v zmysle zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (§1 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere k 19.12.2003).

4. To však neznamená, že predmetný právny vzťah nie je vzťahom spotrebiteľským. Súd považuje za nepochybnú skutočnosť, že úver bol poskytnutý zo strany právneho predchodcu žalobcu (banky) ako dodávateľa v rámci predmetu jeho podnikateľskej činnosti žalovaným, ktorí pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonali v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Už samotný účel zmluvy (kúpa bytu, rekonštrukcia) svedčí o tom, že úver nebol poskytnutý za účelom podnikania, ale mal slúžiť na osobné potreby žalovaných v 1. a 2. rade (manželom) a príslušníkom ich domácnosti ako fyzických osôb. Osobitný zákon (zákon č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom k 19.12.2003) v ustanovení § 23a ods.1 v definícii tzv. typovej zmluvy uvádza, že typovou zmluvou sa podľa tohto zákona rozumie zmluva, ktorá sa ma uzavrieť vo viacerých prípadoch, ak je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

5. V ustanovení § 2 ods. 1 písm. a/ taktiež definuje spotrebiteľa ako fyzickú osobu, ktorá nakupuje výrobky alebo používa služby pre priamu osobnú spotrebu fyzických osôb, najmä pre seba a pre príslušníkov svojej domácnosti. Predmetná zmluva o úvere (a jej zmluvnej strany) tieto definície spĺňajú a preto súd považoval predmetný zmluvný vzťah za vzťah spotrebiteľský.

6. Aj napriek tomu, že v zmluve o splátkovom úvere je výslovne uvedené, že je uzatvorená podľa § 497 až § 507 Obchodného zákonníka (OZ neobsahuje právnu úpravu zmluvy o úvere ako zmluvného typu) a podľa ustanovenia § 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka sa touto časťou zákona (t.j. obchodné záväzkové vzťahy) spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o úvere, je nutné prihliadať na citované ustanovenie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.04.2015 obsahujúce osobitnú úpravu pri spotrebiteľských zmluvách, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Aj napriek tomu, že ide o ustanovenie, ktoré nebolo platné a účinné v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy o splátkovom úvere, časovo pôsobí aj na právne vzťahy pred jeho účinnosťou.

7. Vychádzajúc zo zmluvy o úvere mali žalovaní úver splatiť mesačnými splátkami vo výške 2.830,- Sk (93,94 Eur) splatnými vždy k 20. dňu v mesiaci počnúc prvou splátkou 20.1.2004 po konečnú splatnosť 20.11.2013, a to vždy k 20. dňu v mesiaci. Dňa 06.12.2005 žalovaní v 1. a 2. rade uzatvorili s predchodcom žalobcu dohodu o odklade splátok v období od 06.12.2005 do 01.06.2006 a následne splátka úveru predstavovala výšku 3.040,- Sk (100,91 Eur). Nebolo preukázané, že by právny predchodca žalobcu poskytnutý úver zosplátnil.

8. Slovenská sporiteľňa a.s. vo svojom písomnom podaní zo dňa 26.03.2014 uviedla, že vyhlásila mimoriadnu splatnosť predmetného úveru ku dňu 19.06.2012, avšak dôkaz o tom nepredložila. Poukázala na to, že pohľadávku voči žalovaným postúpila, a preto nedisponuje predmetným oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti. Žalobca však doklad o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo strany SLSP a.s. nepredložil. Sám vo svojom podaní zo dňa 22.04.2014 uviedol, že pred postúpením pohľadávky úver nebol zosplátnený a k zosplátneniu úveru došlo až z jeho strany listom zo dňa 18.07.2012.

9. Z uvedeného je zrejmé, že postupca (Slovenská sporiteľňa a.s.) neukončila záväzkovo - právny vzťah uzatvorený medzi postupcom na jednej strane a žalovanými na strane druhej, nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, zmluva nebola vypovedaná a taktiež nedošlo k odstúpeniu od zmluvy a žalobca nedisponuje dokladmi, ktoré by danú skutočnosť - ukončenie zmluvy - preukázali. K predčasnému ukončeniu zmluvy došlo až zo strany žalobcu oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 18.07.2012.

10. Predmetný splátkový úver vo výške 215.000,- Sk (7.136,69 Eur) poskytla žalovaným v 1. a 2. rade Slovenská sporiteľňa a.s. na základe zmluvy zo dňa 19.12.2003. V zmysle tejto zmluvy mala konečná splatnosť úveru nastať 20.11.2013. Pohľadávku z tohto úveru Slovenská sporiteľňa a.s. postúpila na žalobcu. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 28.06.2012 Slovenská sporiteľňa a.s. postúpila

pohľadávku žalobcovi bez toho, aby úver nadobudol mimoriadnu splatnosť, resp. bez toho, aby zmluvný vzťah zanikol výpoveďou zmluvy o úvere alebo odstúpením od nej. Pokiaľ nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, resp. pokiaľ zmluvný vzťah nezanikol výpoveďou zmluvy o úvere (resp. odstúpením od nej), nie je možné urobiť záver o tom, že by úver s úrokmi z neho bol splatný. Splatnými sa do tej doby mohli stať len jednotlivé splátky úveru, so zaplatením ktorých boli žalovaní v omeškanií.

11. Z ustanovenia § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 vyplýva, že banka môže postúpiť inému subjektu iba tú časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu. Keďže ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatný celý úver (nedošlo k vyhláseniu jeho mimoriadnej splatnosti) SLSP a.s. nebola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úveru vrátane úrokov z neho v celosti inému subjektu. Zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 28.06.2012 je preto neplatným právny úkonom v zmysle § 39 OZ. Žalobcovi preto v spore chýba aktívna vecná legitímácia. Žalobca nie je subjektom oprávneným poskytovať úvery a preto ich nemôže vo vlastnej réžii spravovať. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru je pritom úkonom, ktorý možno podradiť pod pojem spravovanie úveru. Vzhľadom na to, žalobca nebol oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť predmetného úveru.

12. Na základe uvedeného súd uzatvára, že SLSP a.s. v čase postúpenia mohla postúpiť na žalobcu iba splátky splatné, t.j. splátky od 21.09.2010 do 21.06.2012, t.j. 22 splátok po 93,94 Eur, čo predstavuje celkom sumu 2.066,68 Eur. Nakoľko rozsudkom Okresného súdu Svidník, sp. zn. 2C/280/2013 zo dňa 14.05.2014 boli žalovaní zaviazaní zaplatiť žalobcovi sumu 2.005,80 Eur, zostáva im zaplatiť ešte sumu 60,88 Eur ($2.066,68 - 2.005,80 = 60,88$). V zmysle citovaných ustanovení boli žalovaní zaviazaní aj k zaplateniu úrokov z omeškania, pričom žalovaní sa dostali do omeškania po tom, čo nezaplatili jednotlivé splátky ku dňu ich splatnosti. Zároveň žalovaní boli zaviazaní na zaplatenie úroku z omeškania z jednotlivých splátok za obdobie od 21.09.2010 do 04.08.2012, čo predstavuje sumu 185,68 Eur.

13. Žalovaní v 1. až 3. rade majú len minimálny príjem a po zohľadnení ich pravidelných výdavkov súd dospel k záveru, že je dôvodné za účelom úhrady prisúdenej pohľadávky povoliť im mesačné splátky tak, ako je to uvedené vo výroku rozsudku. Súd prihliadal na to, že rozsudkom zo dňa 14.5.2014 boli žalovaní zaviazaní splatiť sumu 2.005,80 Eur v 25,- Eur mesačných splátkach.

14. Žalobca zobral žalobu späť o sumu 280,- Eur, preto v súlade s ustanovením § 96 ods. 1 a 2 O.s.p. súd konanie v tejto časti zastavil.

15. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie tým, že o nich rozhodol podľa ust. § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30.06.2016. Žalobca mal v vo veci úspech vo výške 2.066,68 Eur a žalovaný vo výške 1.596,98 Eur, teda miera úspechu žalobcu činí 13 % ($2.066,68 - 1.596,98 = 469,7 : 3.663,66 = 0,128 \times 100 = 13 \%$). Trovy žalobcu pozostávajú zo 7 úkonov právnej pomoci po 141,09 Eur v v zmysle vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v zmysle § 10 ods. 2 AT: prevzatie a príprava zastúpenia (§ 13a ods. 1 písm a/ AT), podanie žaloby (§ 13a ods. 1 písm. c/ AT), zastúpenie pri pojednávaní dňa 10.3.2014, 23.4.2014, 22.2.2016 (§ 13a ods.1 písm d/ AT), odvolanie zo dňa 3.3.2014 (§13a ods.1 písm. c/ AT), čiastočne späťvzatie žaloby zo dňa 18.2.2016 (§13a ods. 1 písm. c/ AT), režijný paušál 2 x 7,81 Eur, 3 x 8,04 Eur, 2 x 8,58 Eur, cestovné náhrady v sume 152,66 Eur, náhrada za stratu času 10 x 13,40 Eur a 5 x 14,30 Eur a 20 % DPH v sume 275,45 Eur. Celkom trovy žalobcu predstavujú spolu so súdnym poplatkom v sume 219,50 Eur sumu vo výške 1.872,20 Eur. Vzhľadom na 13 % mieru úspechu žalobcu predstavujú jeho trovy sumu 243,39 Eur.

16. Proti tomuto rozsudku včas podal odvolanie žalobca. Namietal nesprávne právne posúdenie veci a nedostatočne zistený skutkový stav. Odvolateľ má za to, že z § 92 ods. 8 ZoB nevyplýva, že predmetom postúpenia môže byť iba pohľadávka alebo jeho časť, že vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru postupom nie je podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky, že súd prvej inštancie vec nesprávne posúdil, keď aj napriek predloženiu oznámenia o postúpení pohľadávky skúmal platnosť zmluvy, že § 92 ods. 8 ZoB nemožno spájať s aktívnou legitímáciou žalobcu ako postupníka pohľadávky a že uvedené ustanovenie nehovorí o podmienkach platnosti postúpenia pohľadávky, ale iba o podmienkach, za splnenie ktorých nedochádza k porušeniu bankového tajomstva. Poukázal na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 15Co/511/2015 zo dňa 09.12.2015, rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 8Co/163/2015 zo dňa 29.05.2015 a Krajského súdu v Žiline sp.zn. 7Co/540/2015 zo dňa 04.11.2015. Žalobca ďalej uviedol, že vzhľadom k uvedenému je zrejmé, že banka môže

postúpiť peňažný záväzok ako celok, vrátane príslušenstva. Zmluvné strany si v zmysle o splátkovom úvere dojednali plnenie v splátkach s presným stanovením termínov splatnosti jednotlivých splátok. Žalovaný sa dostal do omeškania, uvedené termíny neplnil a právnenému predchodcovi žalobcu tým vzniklo právo pristúpiť k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti. Právny predchodca žalobcu toto svoje oprávnenie nevyužil, pričom mimoriadnu splatnosť vyhlásil až žalobca a to podaním zo dňa 16.07.2012. Vyhlásením mimoriadnej splatnosti úverov došlo ku dňu 06.08.2012. V tejto súvislosti poukázal žalobca na ust. § 524 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka a ust. § 488 Občianskeho zákonníka tým, že postúpením pohľadávky sa stal sám žalobca veriteľom pohľadávky, pričom základným právom veriteľa je právo na plnenie od dlžníka záväzkového vzťahu. Zosplatenie dlhu veriteľom znamená, že dlh už nie je možné zo strany dlžníka zaplatiť v splátkach. V dôsledku nesplnenie povinnosti dlžníkom sa stáva splatný celý dlh vyhlásením jeho zosplatenia. Táto skutočnosť však nemá žiadny vplyv na výšku alebo existenciu dlhu dlžníka. Týka sa výlučne spôsobu zaplatenia jeho dlhu a závisí výlučne od vôle veriteľa. V nadväznosti na uvedené žalobca zastáva názor, že vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru postupom nie je podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky. V konaní žalobca predložil relevantné oznámenie postupcu žalovaným o postúpenie pohľadávky spolu s podacím hárkom preukazujúcim odoslanie týchto písomností žalovaným, ktoré bez ďalšieho zakladá aktívnu legitimáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky a súd mal povinnosť z tohto oznámenia vychádzať. V tejto súvislosti poukázal žalobca na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4Obo/210/01 zo dňa 11.06.2003, uznesenie Krajského súdu v Žiline zo dňa 30.11.2015 sp.zn. 8Co/54/2015 a uznesenie Krajského súdu v Nitre zo dňa 27.06.2014 sp.zn. 9Co/133/2013. Zároveň žalobca poukázal na názor Doc. JUDr. Kristiána Csacha PhD, LL.m publikované v časopis Súkromné právo č. 1/2015, čo je účelom § 92 Zákona o bankách a na ďalšie rozhodnutia. Navrhol napadnutý rozsudok zmeniť tak, aby bolo jeho žalobe v celom rozsahu vyhovie, alternatívne ho zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Súčasne uplatnil trovy konania.

17. Žalovaným bolo doručené odvolanie žalobcu. Títo sa však k podanému odvolaniu nevyjadrili.

18. Odvolací súd najskôr musí konštatovať, že pokiaľ súd prvej inštancie (okresný súd) správne rozhodoval podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (zák. č. 99/1963 Z. z. v znení zmien a doplnkov účinného do 30.06.2016), tak odvolací súd musel postupovať a vec posudzovať už podľa nového civilného procesného kódexu, a to zákona č. 160/2015 Z. z. - Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“), ktorý nadobudol účinnosť dňom 01.07.2016, pričom aplikoval ustanovenia § 470 ods. 1 C.s.p. s tým, že účinky procesných úkonov súdu prvej inštancie (okresného súdu) ostali zachované (§ 470 ods. 2 C.s.p.).

19. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 204 ods. 1 a § 362 ods. 1 C.s.p.), oprávnenou osobou (§ 359 C.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 C.s.p.), preskúmal rozhodnutie v napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 31.08.2017 a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je nedôvodné.

20. Odvolací súd má za to, že vo veci v napadnutej časti sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje a vo vzťahu k odvolacím námietkam žalobcu uvádza.

21. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že dňa 19.12.2003 uzatvorila Slovenská sporiteľňa, a. s., Suché Mýto 4, Bratislava so žalovanými v 1. a 2. rade Zmluvu o splátkovom úvere č. 0620655112, na základe ktorej žalovaným v 1. a 2. rade poskytla úver vo výške 215.000,- Sk (7.136,69 Eur) s úrokovou sadzbou 9,3 % ročne. Žalovaní v 1. a 2. rade sa zaviazali poskytnutý úver splácať v mesačných splátkach vo výške 2.830,- Sk (93,94 Eur) so splatnosťou prvej splátky dňa 20.01.2004 a poslednej splátky dňa 20.01.2013 k 20. dňu v mesiaci. Účastníci zmluvy sa dohodli na zabezpečení pohľadávky z úveru dohodou o ručení.

22. Z Dodatku č. 1 k Zmluve o splátkovom úvere č. 0620655112 je zrejme, že SLSP, a. s. sa so žalovanými v 1. a 2. rade dohodli na odklade splátok v období od 06.12.2005 do 01.06.2006 a následne výška splátky mala byť vo výške 3.040,- Sk (100,91 Eur). Dodatok bol uzatvorený dňa 06.12.2005.

23. Z Dohody o ručení zo dňa 19.12.2003 je zrejme, že žalovaný v 3. rade ako ručiteľ vyhlásil, že uspokojí pohľadávku veriteľa v prípade, ak žalovaní v 1. a 2. rade neuspokojia veriteľovi pohľadávku riadne a včas.

24. Oznamením zo dňa 16.7.2012 Slovenská sporiteľňa, a. s. oznámila žalovaným v 1. a 3. rade, že postúpila pohľadávku voči nim na žalobcu na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 28.6.2012.

25. Žalobca písomným podaním zo dňa 18.7.2012 vyzval žalovaných v 1. až 3. rade k úhrade a zároveň vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 18.7.2012, pričom od žalovaných v 1. až 3. rade žiadal uhradiť sumu v celkovej výške 9.008,61 Eur.

26. Listom zo dňa 26.3.2014 SLSP a.s oznámila, že na Zmluve o splátkovom úvere č. 620655112/0900 zo dňa 19.12.2003 bola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru ku dňu 19.6.2012 a to výpoveďou z jej strany, avšak predmetnou výpoveďou nedisponuje, nakoľko súvisiacu dokumentáciu postúpila žalobcovi.

27. Žalobca v písomnom podaní zo dňa 22.4.2014 uviedol že pred postúpením pohľadávky úver nebol zosplatený a k zosplateniu úveru došlo až postúpením, teda listom zo dňa 18.7.2012.

28. Žalovaní v 1. a 2. rade vo svojej výpovedi uviedli, že poskytnutý úver splácali pravidelne, pokiaľ pracovali. Následne úver splácali podľa svojich finančných možností. Peniaze z úveru použili hlavne na zariadenie bytu, i keď časť finančných prostriedkov použili na to, že byt dali vymaľovať a dali ho do poriadku. V súčasnej dobe majú príjem vo výške 340,- Eur a rodinné prídavky okolo 70,- Eur. Majú 3 vyživovacie povinnosti. Na pojednávaní vzniesli námietku premičania.

29. Vo veci už bolo rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Svidník č.k. 2C/280/2013-126 zo dňa 14.05.2014 a to tak, že žalovaní v 1. až 3. rade boli zaviazaní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 2.005,80 Eur s 8,75 % úrokom z omeškania ročne od 19.07.2012 do zaplataenia v 25,- Eur mesačných splátkach počnúc dňom právoplatnosti rozsudku až do úplného vyrovnania pod následkom straty výhody splátok. V prevyšujúcej časti bola žaloba zamietnutá. Odvolací súd svojím uznesením č.k. 5Co/156/2014 - 148 zo dňa 19.8.2015 v napadnutej časti, t.j. vo výroku o zmietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania rozsudok zrušil a v rozsahu zrušenia vrátil vec na ďalšie konanie.

30. Vo výroku I. , ktorým súd prvej inštancie v tomto konaní žalovaným v 1.až 3.rade uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 60,88 Eur s 8,75 % úrokom z omeškania ročne od 05.08.2012 do zaplataenia a úrok z omeškania v sume 185,68 Eur, všetko v 5,- Eur mesačných splátkach počnúc dňom právoplatnosti rozsudku až do úplného vyrovnania pod následkom straty výhody splátok a vo výroku, ktorým súd prvej inštancie konanie o sumu 280,- Eur zastavil nadobudol rozsudok súdu prvej inštancie právoplatnosť. V tejto časti nebol rozsudok preskúmaný odvolacím súdom. Predmetom odvolacieho konania bol výrok, ktorým súd prvej inštancie (III.) v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a výrok (IV.), ktorým žalovaným v 1.až 3.rade bola uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi trovy konania v sume 243,39 Eur na účet jeho právneho zástupcu, ktorý súvisí s výrokom o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti.

31. Zo spisu vyplýva, že záväzkový vzťah, ktorý je predmetom tohto konania vznikol z bankového úveru, regulovaného špeciálnou právnou úpravou Zákona o bankách (ďalej len „ZoB“).

32. Banka je štátom autorizovaná inštitúcia, ktorej činnosť v zmysle ustanovenia § 2 ods. 3 ZoB podlieha bankovému povoleniu na činnosť bánk, zároveň podlieha dohľadu Národnej banky Slovenska. Bez bankového povolenia nemôže nikto vykonávať bankovú činnosť.

33. Odvolací súd má za to, že žalobca v súdnom konaní nepreukázal, že by disponoval takýmto povolením, na základe ktorého by mohol vykonávať správu nezosplatených úverov poskytovaním fyzickým osobám bankami, teda bankovou činnosťou. V uvedenom kontexte je preto potrebné

vyhodnotiť aj Zmluvu o postúpení pohľadávky vyplývajúcej z bankovej činnosti právneho predchodcu žalobcu.

34. Z ustanovenia § 92 ods. 8 ZoB je možné vyvodiť, že spôsobilým predmetom postúpenia pohľadávky zo strany banky môže byť len pohľadávka alebo časť pohľadávky, ktoré sú už splatné. Teda banka má oprávnenie postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník aktuálne po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní. Teda pohľadávka zodpovedajúca takémuto peňažnému záväzku je nesplácaná určitú dobu.

35. Z uvedeného vyplýva, že by bolo v rozpore s účelom zákona o bankách a viedlo by k neúnosnému právnemu stavu, ak by banky postupovali „živý úver“ na akýkoľvek subjekt, ktorého činnosť nespadá v zmysle zákona o bankách pod dohľad NBS. V takomto prípade by sa spotrebiteľia vstupujúci do zmluvného vzťahu s bankou ocitli v zmluvnom vzťahu s iným nebankovým subjektom. Uvedené by bolo v rozpore s požiadavkou náležitej odbornej starostlivosti, ktorá je od dodávateľa vyžadovaná v súlade so smernicou o nekalých obchodných praktikách.

36. Podľa § 92 odsek 8 ZoB, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

37. Banka má nepochybne právo postúpiť aj pohľadávku z celého úverového vzťahu. Pre takýto postup banky je nevyhnutné, aby pristúpila v súlade so zákonom a obchodnými podmienkami k vyhláseniu predčasnej mimoriadnej splatnosti celého úveru, čo je jej výlučným oprávnením, ktoré môže banka realizovať pred postúpením pohľadávky. Žalobca však takéto oprávnenie podľa názoru odvolacieho súdu nemá.

38. Odvolací súd pre úplnosť uvádza, že spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 ZoB môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už splatnými (dospelé splátky), a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky.

39. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie ustálil, že žalobca v danom spore čo do návrhu, ktorý bol v prevyšujúcej časti zamietnutý nie je aktívne vecne legitimovaný.

40. Špecifické pôsobenie bánk, na ktoré dohliada centrálna banka, opodstatňuje záver, že s bankovým úverom, ktorý nie je splatný, nemôže nakladať nebankový subjekt. Nesplatený úver od banky je produktom banky, na ktorý dopadá dohľad centrálnej banky s prísne stanovenými pravidlami pre bankový sektor. Nebankový subjekt nie je oprávnený používať (akokoľvek) bankové oprávnenia a ani používať bankové úvery. Termín používať prirodzene zahŕňa aj zosplatenie úveru alebo určité zavŕšenie vzťahu vyplývajúceho zo zmluvných podmienok banky.

41. Postúpenie pohľadávky je pomerne bežným právnym úkonom. Pokiaľ sa však cesia týka bankovej pohľadávky z bankového produktu, osobitný predpis dopĺňa zákonné pravidlá pre platné postúpenie. Postúpiť tak možno bankovú pohľadávku v tej časti, ktorá je po splatnosti, iba po výzve na splnenie pričom výzva musí byť písomná a musí byť zo strany banky a omeškanie trvá viac ako 90 dní.

42. Odvolací súd opakovane zdôrazňuje, že žiadnym spôsobom nespochybňuje právo banky postúpiť aj pohľadávku z celého úverového vzťahu, avšak pre takéto postúpenie je nevyhnutné pristúpiť v súlade so zákonom a obchodnými podmienkami k vyhláseniu predčasnej mimoriadnej splatnosti celého úveru. Vyhlásiť predčasnú splatnosť bankového úveru je však výlučným oprávnením banky, pričom toto oprávnenie by mala banka realizovať ešte pred postúpením pohľadávky (porov. rozhodnutie KS v Bratislave vo veci 6Co/58/2016, cit: „Totiž keďže ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatným celý úver (nedošlo k vyhláseniu jeho mimoriadnej splatnosti), Slovenská sporiteľňa, a. s. nebola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úveru vrátane úrokov z neho v celosti inému subjektu. Zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 28.06.2012 je preto v časti úveru nespoplatneného právnym predchodcom postupcu neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 Obč. zák. Žalobcovi preto v tejto časti chýba aktívna vecná legitímácia.“

43. V zmysle uvedeného žalobca nemohol platne nadobudnúť pohľadávku, ktorá je predmetom odvolacieho konania, keď bez platného postúpenia záväzku niet na strane žalobcu dostatok aktívnej legitímácie uplatňovať bankovú pohľadávku. Správnemu výroku vo veci samej zodpovedá aj správny výrok o povinnosti žalovaných nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 13 %, tak ako to vypočítal súd prvej inštancie. Žalovaní ani čo do tohto výroku odvolanie nepodali, preto žalobcovi nemohli byť priznané trovy pod sumu tak ako ju vypočítal súd prvej inštancie.

44. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania ako vecne správny potvrdil podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 C.s.p.

45. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. Úspešným žalovaným by patrila náhrada trov odvolacieho konania v plnom rozsahu proti neúspešnému žalobcovi. Z obsahu spisu však žiadne trovy žalovaných vo vzťahu k žalobcovi nevyplyvajú. Preto odvolací súd vyslovil, že žalovaným náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

46. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.